

Dodenherdenking 4 mei 2022

Dames en heren, jongens en meisjes,

Welkom bij deze bijzondere herdenking. Na twee jaar als gevolg van de coronapandemie niet met elkaar hebben kunnen herdenken, is het fijn om vanavond hier samen te zijn in vrijheid. De verbondenheid te voelen en daar met elkaar uiting aan te kunnen geven.

Vrijheid en verbondenheid. Twee woorden die makkelijk zijn uitgesproken, maar niet vanzelfsprekend zijn. De afgelopen twee jaar heeft veel van u gevraagd. De coronapandemie heeft tegenstellingen in ons persoonlijk leven, in families en vriendengroepen, naar de oppervlakte gebracht. Met scheuringen in persoonlijke verhoudingen als gevolg. Persoonlijk zeggenschap over ons eigen leven en het collectieve belang van maatregelen leken niet altijd verenigbaar. Er werd in de samenleving meer gekeken naar tegenstellingen in plaats van naar overeenkomsten. Gelukkig zien we ook veel voorbeelden waar er nieuwe verbindingen tot stand zijn gebracht.

Buurtbewoners die elkaar hebben leren kennen, meer naar elkaar omkijken, en elkaar tijdens de coronapandemie hebben bijgestaan. Ik hoop dat we deze verbinding met elkaar blijven behouden in onze wijken en buurten.

We hebben elkaar twee jaar lang veel minder fysiek gezien. Alleen via het beeldscherm. In die periode zijn ook meningen digitaler geworden. Opvattingen werden neergezet als feiten en de ruimte voor nuanceringen werd steeds kleiner. Een dieptepunt was de vergelijking tussen de invoering van de Corona maatregelen en het regime ten tijde van de Tweede Wereldoorlog. Elke vergelijking die wordt gemaakt met de Tweede Wereldoorlog is misselijkmakend en volkomen misplaatst. De verschrikkingen die toen plaatsvonden gaan het weldenkend menselijk verstand te boven en zijn met geen pen te beschrijven. De holocaust mag nooit, nooit worden gerelativeerd. En het hoogste offer dat door velen is gebracht voor onze vrijheid mag nooit nooit worden vergeten. Dankzij hun staan wij hier en leven wij in vrijheid.

Die vrijheid en de vrijheid van meningsuiting is één van de belangrijkste grondrechten van onze democratische rechtsstaat. Het teken dat wij in vrijheid leven is dat wij de afgelopen 77 jaar de vrijheid hebben om elke dag met elkaar onze meningen te delen en van mening te mogen verschillen. Deze vrijheid gaat wel gepaard met een besef van verantwoordelijkheid dat niet zo maar alles kan worden gezegd. Vrijheid betekent niet dat je zonder regels leeft, of onder zo weinig mogelijk regels leeft. Het gaat juist om de wijze waarop de regels tot stand komen. Onze met elkaar opgestelde wetten en regels maken ons vrijer, omdat de democratische rechtsstaat juist de rechtszekerheid en

rechtsgelijkheid biedt voor een ieder. De grenzen van onze rechtsstaat moeten we met elkaar bewaken en beschermen, elke dag weer. Alleen dan kunnen we samen blijven leven in vrijheid.

Dat vrijheid niet in alle landen in Europa vanzelfsprekend is, wordt pijnlijk duidelijk door de aanwezigheid van Oekraïense vluchtelingen in heel Nederland en ook in Voorschoten. Al weken lang vangen particuliere huishoudens Oekraïense vluchtelingen in hun eigen huis op, geheel belangeloos.

Dat geldt ook voor de zusters in Huize Bijdorp die klaar stonden toen wij ze om hulp vroegen. En sinds deze week worden er ook vluchtelingen opgevangen in het gemeentehuis. Een deel van het gemeentehuis is met heel veel steun en hulp uit de samenleving aangepast tot tijdelijk woonverblijf. Wat een verbondenheid is er in de samenleving van Voorschoten dat we dit met elkaar doen. Met elkaar maken we het verschil in het leven van mensen die vluchten voor een oorlog in hun thuisland.

De verbinding tussen Voorschoten en Oekraïne is door Zlata heel mooi beeldend vorm gegeven in een schilderij met daarop een engel die een jurkje draagt in de kleuren van de Nederlandse vlag en in de ballon is het wapen van Voorschoten verwerkt. De achtergrond is geheel in de kleuren van de Oekraïense vlag.

Vanavond is Zlata aanwezig en ook Emilia. Zij leggen een bloemstuk in de kleuren van de vlag van Oekraïne neer bij ons oorlogsmonument. Ons oorlogsmonument dat ook deze kinderen op dit moment in hun leven troost biedt en steun geeft in de donkere tijden waarin zij leven.

De verbondenheid van onze samenleving is merkbaar en zichtbaar bij deze 4 mei herdenking. U bent vanavond met velen hier aanwezig. Op scholen is er afgelopen weken gesproken over de Tweede Wereldoorlog, onder andere in groep 8 van de Nutsschool. Twee weken geleden heb ik een gastles verzorgd waarin we open met elkaar hebben gesproken over heel veel dingen in het leven. Lauren Croes en Pascal Hendriksen hebben hun indrukwekkende gedicht voorgedragen en met Yuna Feitsma en Valin Veenhof heb ik de eerst krans gelegd. Sam van der Mark en Maila L'Abée leggen zo dadelijk bloemen namens de Nutsschool. Ik wil jullie hiervoor bedanken.

We staan hier met elkaar in aanwezigheid van onze veteranen die de erehaag vormen. De veteranen in het erecouleur staan symbool voor de inzet voor internationale vrede, vrijheid en veiligheid. Jullie weten als geen ander dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. Daar is strijd voor geleverd en zijn slachtoffers voor gevallen. Dank jullie wel voor al jullie inzet en dat jullie hier vanavond aanwezig zijn.

Dames en heren, jongens en meisjes,

Tijdens de twee minuten stilte denk ik altijd aan mijn opa, zo ook net. Mijn opa heeft net als vele mannen van zijn generatie gevochten in de Tweede Wereldoorlog tegen de Duitsers. Hij is daar in mentaal opzicht niet ongeschonden uitgekomen. Tijdens deze meidagen speelde zijn oorlogssyndroom altijd op. Ik herinner mij tijdens één van de keren dat mijn opa en oma bij ons sliepen dat mijn opa midden in de nacht mijn slaapkamer kwam binnenstormen en mij waarschuwde voor de Duitsers die eraan kwamen. Hij waande zich weer midden in de Tweede Wereldoorlog. In het schuttersputje waarin hij dagen is geweest en toen hij eruit kwam zijn maten zag liggen op de grond en hangen in bomen. Mijn vader moest hem die nacht letterlijk wakker slaan en onder een hele koude douche zetten. Om hem op dat moment uit de oorlog te trekken.

Ik realiseer mij nu steeds meer dat een oorlog altijd in iemand blijft zitten en dat dat generatie op generatie wordt doorgegeven. Het is belangrijk dat we met elkaar de verhalen blijven vertellen en blijven delen, zodat we nooit vergeten wat onze geschiedenis is.

Met een nieuwe oorlog in Europa beseffen we ons opnieuw hoeveel geluk we hebben dat wij in een vrij en veilig land mogen leven. Vrijheid en verbondenheid zijn niet vanzelfsprekend en wij moeten ons er elke dag voor inzetten en doorgeven. Laten we dat koesteren en morgen met elkaar vieren.

Dank u voor uw aandacht.

Burgemeester Nadine Stemerding

